

دایناسورها برمی گردند؟!

یکی از فانتزی های هر علاقه مند به موجودات ماقبل تاریخ، پاسخ به این سوال است که آیا از نظر علمی می شود دایناسورها و حیوانات منقرض شده را دوباره زنده کرد و به آن ها حیات مجد د بخشید ؟

مهسا کسنوی | روزنامه نگار

شاید این رویا، زمانی که اولین بار استخوان های دایناسورها در نقاط مختلف دنیا کشف شد، به ذهن یک دانشمند رسید که احتمال دار د بتوانیم موجودات ماقبل تاریخ و منقرض شده را دوباره روی زمین ببینیم و در کنار آن ها زندگی کنیم. اولین نکته ای که برای زنده کردن موجودات منقرض شده باید دانست این است که موجودات از بین رفته در چه زمان یا دوره زمین شناسی روی زمین زندگی می کرده اند، زیرا روش های برای حیات مجدد این جانوران بسته به قدمت زیست آن ها متفاوت است. به لطف پیشرفت روش هایی مانند کلونینگ و فناوری ویرایش ژن، چشم انداز باز گشت حیوانات در حال انقراض بیش از هر زمان دیگری دست یاقتنی به نظر می رسد. به بهانه این که به تازگی در استرالیا، پروفیسور مایکل آر گرو همکارانش روی تحقیق برای احیای دایناسورها به نتایج جدیدی در باره مر ا حل رشد و تکامل این حیوان رسیدند در پرونده امروز زندگی سلام می خواهیم به این سوال پاسخ بدهیم که آیا می شود دایناسورها و حیوانات منقرض شده را دوباره زنده کرد و به آن ها حیات مجد د بخشید ؟

پرونده

اول دایناسورها بوده اند یا ماموت ها؟

همان طور که گفته شد، میزان امکان حیات مجدد جانوران منقرض شده بسته به قدمت زیست آن ها متفاوت است. شاید در ذهن بسیاری از شما جانورانی چون ماموت ها و دایناسورها اختلاف زمانی زیست زیادی روی زمین نداشته باشند ولی جالب است بدانید میلیون ها سال بین نابودی آخرین دایناسور تا پیدایش نخستین ماموت ها فاصله وجود دارد. باید بدانیم که دایناسورها در دوران موزوزوئیک با حیات میانی زندگی می کردند و اوج حضور آن ها در دوره ژوراسیک و کرتاسه بوده است و آخرین دایناسورها تقریبا در حدود ۶۵ میلیون سال پیش یعنی در پایان کرتاسه نابود شدند. اما ماموت های پشمالور کمتر از یک میلیون سال پیش از بین رفتند و اجداد امیانی انسان های نخستین در عصر یخبندان ماموت ها را شکار و از آن ها تغذیه کرده اند و همچنین از اجزای بدن آن ها پناهگاه می ساختند یا از استخوان هایشان برای ساخت ابزار های ساده خود استفاده می کردند. برخی دیگر از جانوران ان منقرض شده هستند که حتی از ماموت ها نیز جدید ترند مثل دودو. این پرنده ها در آمریکای جنوبی زندگی می کردند و چون در جزیر زیستگاه خود، دشمن طبیعی نداشتند با دیدن اولین انسان فرار نکردند و توسط نخستین آسیانیایی هایی که با به قلمروی این جانوران گذاشتند، شکار شدند و جز نمونه تا کسیدر می در موزه های تاریخ طبیعی نمونه دیگری از آن ها وجود ندارد. از جانوران دیگری که از مدت انقراض آن زمان زیادی نمی گذرد می توان به ببر تاسمانی اشاره کرد. کیسه داری که ظاهری شبیه به گر بهسانان داشت و تا آمدن نخستین اروپایی ها به تاسمانی در آن جا زندگی می کرده است. این جانور شگفت انگیز نیز به دلیل شکار بی رویه، تخریب زیستگاه ها و اشغال جایگاه اکولوژیک به سرعت نابود شد و سال ها ست اثری از آن وجود ندارد. از منقرض شده های ایرانی می توان دو گر به سان بزرگ یعنی شیر ایرانی و ببر مازندران را نام برد که در کمتر از ۱۰۰ سال پیش منقرض شدند.

روش کلونینگ، راهکار زنده کردن ماموت ها؟

جانورانی مانند دودو، ببر تاسمانی یا حتی ماموت های پشمالو که مدت زمان زیادی از انقراض شان نمی گذرد و مقداری از بافت بدن شان باقی مانده است، شانس بیشتری برای احیای مجددشان وجود دارد. برای حیات مجدد ماموت ها در آزمایشگاه دی ان ای آن ها از بافت منجمد شده فسیل های یخی را که در سبیری یافت شده استخراج و از طریق روش کلونینگ، برای حیات بخشیدن به آن ها تلاش می کنند. این همان روشی است که دانشمندان تلاش هایی را برای زنده کردن ماموت ها انجام داده اند ولی به دلایل مختلف تاکنون نتایج مطلوب حاصل نشده است. آن ها یک تخمک از فیل آسیایی را که به لحاظ ژنتیکی شباهت بیشتری به ماموت دارد گرفتند و محتوای ژنتیکی آن را خارج کردند و دی ان ای ماموت را که سال های سال در زیر برف و مناطق یخ زده بوده درون تخمک قرار دادند و بعد از این که کلونینگ انجام شد آن را درون رحم یک فیل آسیایی قرار دادند تا رویان در بدن فیل رشد کند و جنین ماموت شکل بگیرد تا سر انجام یک ماموت به عرصه حیات برگردد. البته همان طور که گفته شد این روش موفقیت آمیز نبوده و نیازمند مز گشایی هایی برای رسیدن به این هدف است.

🔗 **ماجرادر باره دایناسورها متفاوت است**

در باره دایناسورها داستان خیلی متفاوت و سخت تر است زیرا آخرین دایناسورها در دوره کرتاسه تقریبا ۶۵ میلیون سال پیش منقرض شدند. نظریات مختلفی در خصوص انقراض دایناسورها وجود دارد از جمله بر خورد شهاب سنگ، فوران آتشفشان ها، بیماری های همه گیر و البته بیشتر دانشمندان معتقدند، محتمل ترین فرضیه در از بین رفتن دایناسورها بر خورد شهاب سنگ است. کاملا واضح است بقایایی که از ۶۵ میلیون سال پیش باقی مانده با جانورانی مثل ماموت ها که بسیار جدیدتر هستند و هنوز دی ان ای در بافت آن ها تخریب نشده، متفاوت است. در باره دایناسورها ما تقریبا هیچ بافت فسیل نشده ای نداریم و اعضای مثل دندان آن ها تبدیل به سنگ شده است و از آن ها نمی توان دی ان ای کاملی استخراج کرد.

پارک ژوراسیک، تخیلی یا واقعیت؟

مایکل کرایتون، نویسنده رمان و فیلم نامه پارک ژوراسیک در چندین سال پیش با ایده خارق العاده اش برای بازگرداندن دایناسورها جهان را شگفت زده کرد. او معتقد بود پشه هایی که میلیون ها سال پیش در زمان دایناسورها زندگی می کردند احتمالا مثل پشه های امروزی که خون انسان و جانوران را می مکند، دایناسورها را نیزش زده و خون آن ها را امکیده اند و با احتمال بسیار کم امکان دارد بعد از مکیدن خون دایناسورها روی درخت بنشینند و قطراتی از صمغ در ختان روی آن ها چکدو در داخل کهر با محبوس و فسیل کهر با ایجاد شود. اگر با احتمال ناچیز بتوانیم این فسیل کهر باراکه پشه در آن گیر کرده است پیدا کنیم، می توانیم دی ان ای کامل دایناسورها را از داخل بدن پشه که خون دایناسور را دارد، استخراج و به روش کلونینگ دایناسورها را احیا کنیم. حتی اگر به صورت معجزه آسایی چنین فسیل کهر یابی پیدا شود، ممکن است بخش هایی از دی ان ای آن معیوب باشد اما دانشمندان معتقدند بخش های معیوب این دی ان ای را می توان با استفاده از دی ان ای نزدیک ترین موجود زنده به دایناسورها یعنی پرندگان کامل کرد. پرندگان نزدیک ترین خویشاوند دایناسورها هستند که روی زمین زندگی می کنند، در حقیقت دایناسورها به طور کامل منقرض نشدند. پس هر وقت یک پرنده را در آسمان دیدید که در حال پرواز است در حقیقت شما در حال نگاه کردن به یکی از آخرین بازماندگان دایناسورها هستید!

دنیای بعد از حیات مجدد منقرض شده ها

یکی از سوالاتی که در باره حیات مجدد دایناسورها و باقیه موجودات منقرض شده مطرح می شود این است که بعد از برگشتن به زمین چه اتفاقی خواهد افتاد؟ فرض کنید شما یک حیوان را که متعلق به زیستگاه خاصی است به منطقه دیگری منتقل می کنید یا برای کار در دسر های زیادی در آن زیست بوم ایجاد می شود. گونه های بومی نابودی می شود و غذای جانوران آن منطقه را شکار می کند و زندگی بقیه موجودات آن منطقه را به خطر می اندازد و در معرض خطر انقراض قرار می دهد. برای منقرض شده هایی چون ببر تاسمانی که عمر زیادی از نابودی آن ها نگذشته است می توان گفت بعد از حیات دوباره خیلی راحت تر به زیستگاه خود برمی گردند، تا ضمن برگشت شان به اکوسیستم فعلی نیز آسیب نرسانند. اما در خصوص ماموت ها نه شرایط آب و هوایی مناسب زیست آن ها ست و نه فضای کافی برای احیای زیستگاه آن ها را داریم. ما می دانیم آب و هوادر عصر ماموت ها بسیار سرد تر بوده و شرایط جوی امروز مناسب زندگی ماموت ها نیست. در باره دایناسورها باید بدانید به علت بزرگ بودن جثه، آن ها احتیاج به سطح اکسیژن زیادی برای زندگی دارند و زمین هم اکنون اکسیژن کافی برای زندگی کردن دایناسورها ندارد. ضمن این که طبیعت، گیاهان و جانوران در میلیون ها سال پیش با امروز بسیار متفاوت است و با احتمال ناچیز برگشت دایناسورها، باعث آسیب بدی به زیستگاه کنونی زمین و نابودی بسیاری از جانوران اکوسیستم خواهد شد.

احتمال احیای حیوانات منقرض شده ایرانی

در دنیا ادعا می کنند که نمونه هایی از شیر ایرانی را در اختیار دارند و دی ان ای آن را نیز می توان استخراج کرد، نکته قابل تامل این است که آیا با حیات مجدد آن ها زیستگاه مناسب در کشور وجود دارد؟ پس قبل از این که بخوایم به شیر یا ببر ایرانی حیات مجدد بدهیم، باید بدانیم که اصلا زیستگاه مناسبی برای بازگشت این جانوران وجود ندارد. بزرگترین دلیلی که جانوران در عهد حاضر منقرض شدند، نبود زیستگاه مناسب بوده است. پس حتی اگر از لحاظ فنی بتوانیم آن ها را برگردانیم، اما زندگی مجدد برایشان در اکوسیستم امروزی تقریبا ممکن نیست. هر شیر و ببر احتیاج به هکتار ها قلمروی بکر دارد که در زیستگاه های اصلی این جانوران همچون میانکاله (بهترین زیستگاه های ببر ایرانی) و دشت ارژن (بهترین زیستگاه های شیر ایرانی) چنین شرایطی دیگر مهیا نیست.

ZENDEGI - SALAM

ضمیمه روزنامه خراسان

یک شنبه • ۲۹ فروردین ۱۴۰۰
۵ رضان ۱۴۴۲ • ۱۸ آوریل ۲۰۲۱
شماره ۲۰۶۳۸

۱۸۵۸

کار ما فقط خندیدن و خور دن نیست!

گفت وگوبا «الناز آبشاری»، بازیگر بیش از ۷۰۰ تیزر تبلیغاتی تلویزیونی در باره ویژگی های شغل اش، درآمد سلبریتی ها از این نوع تبلیغات و ...

مجید حسین زاده | روزنامه نگار

تماشای تبلیغات تلویزیونی که همیشه وقتی یک فیلم به حساس ترین بخشش می رسد یا چند دقیقه مانده به شروع یک مسابقه حساس فوتبال پخش می شود، تجربه مشترک همه ماست. در این بین ورود سلبریتی ها به دنیای بازیگری تبلیغات به خصوص در چند سال اخیر، باعث شده تا این شغل بیشتر از قبل مورد توجه قرار بگیرد. در مینی پرونده امروز زندگی سلام به سراغ «الناز آبشاری» یکی از بازیگران تیزر های تبلیغاتی رتقیم تا در باره حرفه اش، میزان درآمدش، دلایل حضور سلبریتی ها به خصوص اهالی ورزش و سینما در این حوزه و ... بر ایمان بگوید.

🔗 **اولین دستمزد ۳۵ هزار تومان بود** به عنوان اولین سوال از خانم آبشاری می پرسم که چطور وارد این شغل شدید که می گوید: «من در دانشگاه، دستیار کارگردانی خواندم. در این سال ها، برای شبکه های مختلف و در تله فیلم ها، نقش های کوتاه مختلفی بازی کردم و حتی در فیلم «ورود آقایان ممنوع» هم نقش داشتم. از سال ۸۱ به صورت حرفه ای تر وارد حوزه بازیگری تبلیغات شدم. من تا امروز در بیش از ۶۰۰ یا ۷۰۰ تیزر بوده ام که به عنوان بازیگر حضور پیدا کرده ام. یادم هست که اولین دستمزد من بازی کردن در تیزر تبلیغاتی یکی از محصولات معروف، ۳۵ هزار تومان بود.»

🔗 **این کار یکی از سخت ترین شغل های دنیاست** شاید این طور به نظر برسد این شغل که معمولا با خوردن خوراکی های خوشمزه و حضور در جاهای لاکچری همراه است، از راحت ترین و جذاب ترین مشاغل دنیا باشد. خانم آبشاری در این باره می گوید: «خیلی ها می گویند که یک بازیگر در تبلیغات شاید ۱۰ تا ۲۰ ثانیه دیده شود که زمان بسیار کمی است و طبیعتا زحمت زیادی هم ندارد ولی شاید باور تان نشود که این کاریکی از سخت ترین شغل های دنیاست. دلیلش هم این است که شما هر دفعه باید یک احساس را تجربه کنید و به خوبی بتوانید آن را به بیننده نشان دهید و سپس منتقل کنید. در بعضی از تبلیغات ما دیالوگ داریم که در این صورت یک مقداری کارمان را راحت تر است اما بعضی اوقات برای اجرای تبلیغ، هیچ دیالوگی نباید بگوییم بلکه فقط با احساس و میمیک صورت، مخاطب را تحت تاثیر قرار بدهیم تا به خرید آن محصول ترغیب شود.» از او در باره حساسیت ها به نحوه اجرای بازیگران تیزر های تبلیغاتی به خصوص خانم های پرسم که می گوید: «خانم ها برای بازیگری در تیزر های تبلیغاتی حتی از بازیگران سریال و فیلم های تلویزیونی هم با خطر کمز های بیشتری روبه رو هستند. خنده زیاد، چشم و آبرو آمدن زیاد و ... نباید در این ویدئوها اتفاق بیفتد. ما باید لباسی بپوشیم که چند سایز بزرگتر از خودمان باشد که مجوز پخش بگیریم.»

🔗 **درآمد من بین ۷۰۰ تا یک میلیون برای هر تیزر است** خانم آبشاری در باره درآمدش از این شغل می گوید: «الان بازیگر های تبلیغات برای هر آفیش یعنی ساخته شدن هر ویدئوی تبلیغاتی، از ۱۵۰ هزار تومان می گیرند تا یک میلیون و ۵۰۰ هزار تومان که طبیعتا هر چه دستمزد فرد بالاتر باشد، تعداد کار کمتری به او پیشنهاد می شود مگر واقعا بازیگر کار بلد ی باشد. بنابر این به طور میانگین بین ۷۰۰ تا یک میلیون تومان برای هر تیزر، میزان درآمد یک بازیگر فعال در حوزه تبلیغات است.

🔗 **درآمد سلبریتی ها از تیزر های تبلیغاتی شان میلیاردی است** | اختلاف خیلی زیادی در دستمزد دهایی ما و سلبریتی های حضور در تیزر وجود دارد، این جمله بیانه ای می شود تا از خانم آبشاری بخواهم به طور دقیق تر و با ذکر جزئیات بیشتری در این باره صحبت کند که می گوید: «سلبریتی ها امروز از حدود ۳۰۰ میلیون تومان تا چندین میلیارد تومان دستمزد دریافت می کنند. الان من دارم می بینم که تقریبا همه سلبریتی ها کم کم می خواهند وارد این حوزه شوند. امین حیایی، آتیلا پسیانی، به تازگی هم پهنوش بختیاری و از چند وقت دیگر، یک تبلیغ با حضور آ زاده صمدی پخش خواهد شد. این اجرا که سلبریتی ها دارن دوار د این حرفه می شوند، برای من و بعضی همکارانم زور دارد. البته تقصیر آن ها نیست و باید بپذیریم که برای مخاطب واقعا جذاب است به خصوص بازیگر هایی که بین مردم محبوب هستند مثل آقای گلزار و آقای حیایی. اما از شیوه تبلیغ آقای سیامک انصاری خیلی استقبال نشد و با خیلی به خصوص در شبکه های اجتماعی شوخی هم شد. شنیدم بازیگری که گفته چه آتشهایی کردم که وارد این کار شدم اما اسمش را نمی گویم. البته در دنیا هم این طور است که معروف ترین آدم ها وارد حوزه تبلیغات می شوند اما حداقلش این است که سلبریتی هایشان به بازیگران تیزر های تبلیغاتی توهین نمی کنند. اما یکی از سلبریتی ها ما را مسخره کرد و دو بعد همسر خودش هم وار د تبلیغات شد. پس نباید همکاران من را که با محدودیت های زیادی کار می کنند مسخره کنند. به نظر من به جز محمد رضا گلزار و امیر حسین ارمان که مناسب مدلینگ هستند، تعداد زیادی بازیگر نداریم که مناسب این کار باشند. در ضمن یک سری آپشن ها برای سلبریتی ها روی قرار داد تبلیغاتی شان وجود دارد. مثلا به جز مبلغ قرار داد، در صدی از فروش سالانه آن محصول را هم دریافت می کنند اما برای ما به هیچ وجه این طور نیست.»

🔗 **بعضی از تبلیغ های مان کپی تیزر های آلمانی و ترکیه ای هستند** | او در باره کپی بودن بعضی تبلیغ های ایرانی می گوید: «متاسفانه داستان کپی بودن برخی تیزر های تبلیغاتی وجود دارد و مسئله ای نیست که بتوان آن را انکار یا پنهان کرد. بعضی تیزر های شبکه های ترکیه ای، آلمانی و ... ایده های خوبی دارند. تا چند سال پیش برای تبلیغ یک محصول، صاحب آن به شرکت مراجعه می کرد و در خواست تولید تیزر می داد اما الان شرکت ها هر چه که صاحب محصول بخواهد می سازند. بسیاری از سناریو هایی که امروز می ببیند سفارش صاحب محصول است که اتفاقا عمدتا از آگهی های محصولات خارجی کپی برداری شده است. بعضی از آن ها حتی لوکیشن و جزئیات را هم از تیزر های آلمانی و ترکیه ای کپی می کنند.»

🔗 **واکنش های مردم دلگرم کننده است** آبشاری در باره این که آیا تا حالا پیش آمده که فردی او را در خیابان یا مجلسی به عنوان یک بازیگر تبلیغات بشناسد یا نه، می گوید:

«زمان تیزر معمولا خیلی کوتاه است اما باز هم، نقش و افراد در ذهن مخاطب می مانند. مثلا یک بار در حرم امام رضا (ع) برای زیارت آمده بودم که خانمی گفت: «شما همون فردی هستید که در تبلیغات فلان محصول دیدم؟» خب این واکنش ها از سمت مردم وجود دارد و برای من دلگرم کننده است.»

